

RURALIKA

UIP-2019-04-3024

Uspostava kriterija za vrednovanje modernizacijskih i (post)tranzicijskih procesa u ruralnim prostorima Hrvatske kroz studiju slučaja ruralnog prostora Like

Pregled aktivnosti u četvrtoj godini UIP HRZZ RURALIKA projekta – Uspostava kriterija za vrednovanje modernizacijskih i (post)tranzicijskih procesa u ruralnim prostorima Hrvatske kroz studiju slučaja ruralnog prostora Like

Tijekom protekle projektne godine članovi tima sudjelovali su na tri međunarodne konferencije u inozemstvu te jednoj domaćoj znanstvenoj konferenciji kako slijedi:

Anita Bušljeta Tonković, Nataša Bokan i Ema Bašić predstavile su temu "If I were to return, I would return as an entrepreneur": The apolitical nature of rural youth in the Croatian region of Lika and the dream of entrepreneurship - myth or reality? na 21st Rural Entrepreneurship Conference, Leeds University Business School u Leedsu u Engleskoj od 5. do 7. lipnja 2024. godine (<https://cees.leeds.ac.uk/wp-content/uploads/2024/05/REC2024-ConferenceProgramme-.pdf>)

Slika 1 Anita Bušljeta Tonković izlaže na 21st Rural Entrepreneurship Conference u Leedsu u Engleskoj

Slika 2 Detalj s glavnoga trga u Leedsu, Engleska.

Ivan Šulc, Anita Bušljeta Tonković i Slaven Gašparović predstavili su temu Mountain karst areas and landscapes in tourism – perception of local residents in Lika, Croatia na međunarodnoj konferenciji Man and Karst 2024 u Ragusi u Italiji od 24. do 29. lipnja 2024. (<https://cirs-ragusa.org/blog/wp-content/uploads/program2024.pdf>)

Foto 3 Ivan Šulc na terenskom dijelu konferencije Man and Karst 2024 u Ragusi u Italiji

Anita Bušljeta Tonković predstavila je temu Modernisation and (Post-)Transition Processes in Croatian Rural Areas: A Creeping Modernization Theory Perspective na The V Congress of Slavic Geographers and Ethnographers na Geographical Institute "Jovan Cvijić" of the Serbian Academy of Sciences and Arts u Beogradu u Srbiji od 23. do 25. listopada 2024. (http://gi.sanu.ac.rs/images/Book_of_Abtracts_and_Contributed_Papers_web.pdf)

Slika 4 Anita Bušljeta Tonković na terenskom dijelu The V Congress of Slavic Geographers and Ethnographers u Beogradu u Srbiji

Ivan Brlić i Adrian Knežević predstavili su temu Zemlja i granica koja nas je spojila – povijest jednog mentaliteta granice na primjeru Like i Dalmacije na VII. kongresu hrvatskih povjesničara u Osijeku od 25. do 28. rujna 2024.

Slike 5 i 6 Adrian Knežević i Ivan Brlić na VII. kongresu hrvatskih povjesničara u Osijeku

Od 13. do 17. svibnja 2024. godine u Područnom centru Gospić Instituta Ivo Pilar boravila je profesorica Tamara Jovanović sa Univerziteta u Novom Sadu, Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta, Departmana za geografiju, turizam i hotelijerstvo. Naime, u sklopu COST Akcije CA21125 A European forum for revitalization of Marginalised Mountain Areas – MARGISTAR, to jest uz pomoć COST stipendije Short-Term Scientific Mission (STSM) pod naslovom „Qualitative analysis of the causes and consequences of the depopulation process in rural mountain areas“ profesorica Jovanović prošla je petodnevni trening koji su održali članovi RURALIKA projektnoga tima o kvalitativnim metodama istraživanja u ruralnim područjima.

Slika 7 Članovi projektnoga tima na terenskom dijelu STSM-a zajedno s dr. sc. Tamarom Jovanović i dr. sc. Igorom Ponjigerom s Univerziteta u Novom Sadu

Dana 21. lipnja 2024. godine organizirana je znanstvena tribina u organizaciji Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti) i Područnog centra Varaždin Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar na kojem je Anita Bušljeta Tonković održala izlaganje pod naslovom Obrasci mobilnosti mladih u rijetko naseljenim područjima gorske Hrvatske: studija slučaja tradicionalne regije Lika, dok je Ema Bašić održala izlaganje na temu Modernizacija ruralnih prostora i održivi razvoj: Kulturne i kreativne industrije u Lici te su na taj način predstavile rezultate rada na projektu.

Slika 8 Članovi projektnoga tima na znanstvenoj tribini u Varaždinu

U prosincu je član istraživačkog tima Ivan Brlić vršio arhivsko istraživanje za potrebe projekta. Ustanova u kojoj se nalaze korisni podaci o ruralnoj prošlosti Like iz vremena Vojne granice jest Štajerski pokrajinski arhiv u Grazu odnosno ostavština profesora Andreeasa Lutza. Lutz je istaknuti povjesničar i sociolog koji se više od pola stoljeća bavio prostorom Jugoistočne Europe te je njegova ostavština kvalitetan materijal za istraživanje ekonomske i društvene povijesti Like.

Slika 9 Ivan Brlić na istraživačkom boravku u Grazu

Od srpnja do prosinca 2024. godine članica istraživačkoga tima Ema Bašić započela je i dovršila istraživačku dionicu vezanu uz provedbu polustrukturiranih intervjua na području regije Like, a za potrebe pisanja doktorskoga rada čija je tema „Modernizacija ruralnih prostora i održivi razvoj: kulturne i kreativne industrije u Lici“.

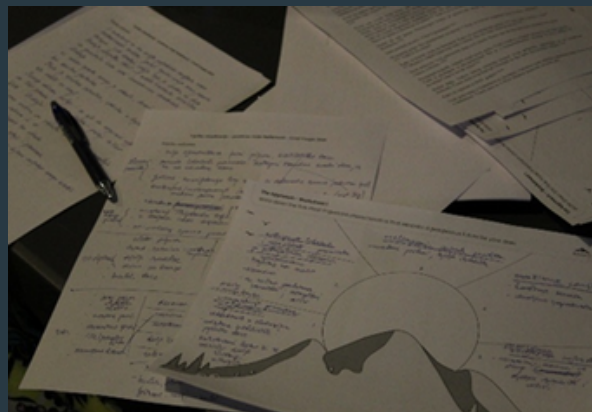

Slike 10 i 11 Fotografije s terenskog istraživanja doktorandice Eme Bašić

Dana 12. rujna 2024. godine u Gospiću je održana radionica u kojoj je objedinjen rad COST MARGISTAR akcije i RURALIKA projekta. Radionica je pripremljena od strane stručnjaka na COST MARGISTAR akciji, sudionici radionice bili su stručnjaci iz raznih društvenih i gospodarskih područja grada Gospića, a tema radionice glasila je „The Mountainous Region Regeneration Canvas (MRRC) – Platno za regeneraciju planinske regije“.

Slika 12 Sudionici The Mountainous Region Regeneration Canvas radionice

Slika 13 Materijali s The Mountainous Region Regeneration Canvas radionice

Na Sveučilištu u Zadru, studiju Jadran - poveznica među kontinentima, član projektnoga tima Adrian Knežević dana 12.11.2024. godine obranio je doktorski rad naslovljen „Ideološke i političke mijene u Narodnoj (hrvatskoj) stranci (1879.-1905.)“ te tako stekao titulu doktora iz područja humanističkih znanosti, polja povijesti.

Slika 14 Obrana doktorskoga rada Adriana Kneževića, na slici s članovi komisije i prorektorom

Dana 12. i 13. prosinca 2024. godine članice projektnoga tima Anita Bušljeta Tonković i Ema Bašić sudjelovale su u istraživačkom posjetu i radionici na Sveučilištu u Grazu u Austriji (Odjel Southeast European History and Anthropology). Na taj su način, predstavljajući rad na projektu RURALIKA kroz temu izlaganja „Od (iz)ostavljene ruralne regije do graničnog (ne)razvijenog područja: sociološka studija slučaja regije Lika / From left-behind rural region to border (un)development area: Sociological case study of the Lika region“ učinile poveznicu s projektom BAD – Pogranični razvoj na prostoru između Une i Jadrana: od habsburške Vojne krajine do schengenskoga ruba EU-a, koji se izvodi u Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar (NextGeneration EU).

Slika 15 Detalj sa izlaganja sa istraživačkoga posjeta i radionice u Grazu

Slika 16 Članovi projektnoga tima s kolegama sa Sveučilišta u Grazu

Od 10. do 12. veljače 2025. godine projektni tim održao je radionicu o kvantitativnim istraživanjima i metodama obrade podataka pod naslovom „Upotreba GIS metode obrade podataka u oblikovanju reprezentativne baze podataka prikupljenih na projektu“. Radionica je održana na Sveučilištu u Zagrebu, Prirodoslovnom-matematičkom fakultetu, Geografskom odsjeku. Radionicu je vodio član projektnoga tima Ivan Šulc.

Slika 17 Detalj s GIS radionice održane na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu

Tijekom 2024. godine projektni je tim objavio u autorstvu i međunarodnom koautorstvu dva znanstvena rada kako slijedi:

Bokan, N., Bašić, E. i Bušljeta Tonković, A. (2024). Neravnopravnost na ruralno-urbanoj osi: žene u ruralnim područjima. *Hrvatski geografski glasnik*, 86 (1), 91-116. <https://doi.org/10.21861/HGG.2024.86.01.04>

Mujčinović, A. et al. (2024). Pathways for Young Farmers' Entrepreneurship in Sustainable Rural Development. In: Simões, F., Erdogan, E. (eds) *NEETs in European rural areas. SpringerBriefs in Sociology*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-45679-4_5

Dva rada čiji su autori članovi projektnoga tima u procesu su objave:

Šulc, I., Bušljeta Tonković, A., Gašparović, S. (2025). The Role of Mountain Karst Areas and Landscapes in Tourism Development – Perception of Local Residents in Lika Region, Croatia. U: *Man and Karst 2024*

Brić, I., Knežević, A. (2025). Ante Starčević i dalmatinski narodnjaci - povijest jednog turbulentnog odnosa. Zbornik radova: *Suvremeni koncept Domovine (The Modern Concept of Homeland)*, Odjel za nastavničke studije Sveučilišta u Zadru.

Naposlijetku, objavljena je internetska stranica projekta RURALIKA na kojoj znanstvenici i istraživači, odnosno sva zainteresirana javnost može pronaći sve relevantne informacije o projektu (<https://ruralika.weebly.com/>).

